

Informe sobre el Projecte de Ordre pel qual es crea el fitxer de videovigilància d'edificis del Departament de Territori i Sostenibilitat

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del Departament de Territori i Sostenibilitat en el que es demana que l'Autoritat emeti un informe sobre el Projecte d'Ordre pel qual es crea el fitxer de videovigilància d'edificis del Departament de Territori i Sostenibilitat.

Fonaments Jurídics

(...)

I

(...)

II

Per mitjà d'aquest Projecte d'Ordre, el Departament de Territori i Sostenibilitat crea el fitxer de videovigilància dels edificis del Departament. Es tracta d'un fitxer de nova creació atès que, com ja s'ha exposat, la regulació vigent dels fitxers del Departament de Territori i Sostenibilitat, no preveu l'existència de cap fitxer amb aquesta finalitat.

El sistema de videovigilància es preveu en quatre edificis del Departament de Territori i Sostenibilitat, tres de Barcelona, als Serveis Centrals a l'avinguda Josep Tarradellas, 2-6 (en endavant Serveis Centrals), al carrer Aragó, 244-248 (en endavant Aragó), i a l'avinguda Litoral, 36-40 (en endavant Litoral), i un de Vic al Centre de Control de Carreteres de Vic (en endavant Vic).

La instal·lació de càmeres de videovigilància comporta un tractament de dades consistents en imatges i, si escau, veus, de persones que poden ésser identificades o identificables, de tal manera que estarà subjecte a la normativa sobre protecció de dades personals, sens perjudici d'altra normativa aplicable i del respecte a altres drets fonamentals, com ara el dret a la intimitat i a la pròpia imatge.

En aquest sentit, caldrà tenir en compte la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància, segons la qual, amb caràcter previ a la creació del fitxer, s'ha d'elaborar una Memòria on es concretin les característiques del tractament previst i les circumstàncies concurrents (article 10), fet que permetrà avaluar millor la informació que inclogui el fitxer.

Aquesta memòria del fitxer "**Videovigilància**" del Departament de Territori i Sostenibilitat ha estat tramesa junt amb el projecte d'ordre i, en general, el seu contingut s'ajusta al que estableix

l'article 10 citat, fet que es valora positivament. Tot i així, caldrà tenir en compte les consideracions següents:

1. En relació amb l'apartat relatiu a **“l'òrgan responsable del fitxer, concreció de la persona responsable del fitxer, de les persones operadores del sistema de videovigilància i, si escau, persona responsable de la instal·lació i del seu manteniment”** (article 10.1 a) de la Instrucció 1/2009) s'estableix que la instal·lació del sistema de videovigilància ha estat realitzada, en el cas dels edificis de Barcelona per una empresa que, alhora, s'encarregarà del seu manteniment, i que la visualització de les imatges que s'enregistren correspondrà al personal de l'empresa de seguretat. En el cas de Vic, hi haurà una empresa encarregada de la instal·lació i una altra encarregada del manteniment i visualització de les imatges.

Atesa aquesta previsió cal fer avinent que l'article 3 i) de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre (LOPD) considera cessió o comunicació de dades qualsevol revelació de dades efectuada a una persona diferent de l'interessat. Per tant, l'accés a les imatges enregistrades per part de l'empresa operadora del sistema i, si és el cas, per part de l'empresa que efectua el manteniment, d'acord amb la LOPD, es considera una cessió de dades de caràcter personal que requereix el consentiment del titular de les dades o bé una llei que habiliti la cessió, tret que el contracte subscrit pel Departament amb aquestes empreses contingui les previsions de l'article 12.2 de la LOPD, que les configuraria com a encarregat del tractament i en aquest cas s'excepcionaria el règim de comunicació de dades establert per la LOPD. Altrament, es tractaria d'una cessió inconstentida, que la LOPD tipifica d'infracció molt greu (article 44.4.b).

En la memòria que s'adjunta, es fa constar que el Departament ha signat un contracte d'encarregat de tractament amb les empreses que tractaran aquestes dades, fet que habilitaria el tractament de dades per part d'aquestes sempre que el contracte d'encarregat de tractament signat hagi tingut en compte les previsions de l'article 12.2 de la LOPD. Amb tal finalitat, es pot tenir en compte el que s'estableix en la Recomanació 1/2010 de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, sobre l'encarregat del tractament en la prestació de serveis per compte d'entitats del sector públic de Catalunya (disponible a www.apd.cat), en què es recullen els requisits, el règim jurídic, els efectes i les mesures de seguretat aplicables que es deriven de l'existència d'un encàrrec de tractament de dades de caràcter personal per compte d'un tercer. En aquesta Recomanació es recullen no només les previsions de la LOPD, sinó també les derivades del que s'ha denominat l'estatut de l'encarregat del tractament, recollit al capítol III del Títol II del Reglament de desplegament de la LOPD, aprovat pel R. Decret 1720/2007, de 21 de desembre (RLOPD) i, especialment, les que resulten de la disposició addicional 31^a de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP), actualment disposició addicional vint-i-sisena del Text Refós de la Llei de Contractes del sector públic (TRLCSP), aprovat pel R. Decret legislatiu 3/20911, de 14 de novembre.

2. En relació amb els apartats **“Justificació de la finalitat i de la proporcionalitat del sistema”** (arts. 6 i 7 de la Instrucció) **“ubicació i camp de visió de les càmeres”** (article 10.1.e) de la Instrucció) convé destacar l'elevat nombre de càmeres de l'edifici dels serveis centrals, la previsió de captar i registrar part de la via pública per part de les càmeres exteriors dels edificis de serveis centrals, Litoral, i Vic, i la captació i enregistrament d'imatges de la cafeteria de serveis centrals.

La captació i enregistrament de les imatges dels edificis del Departament té per objectiu, com s'exposa en la memòria justificativa, garantir que les funcions que té legalment atribuïdes el Departament, es puguin dur a terme en condicions de seguretat, especialment en allò que afecta les seves instal·lacions, trobant l'empara legal en l'article 6.2 de la LOPD.

En la memòria s'exposa que els edificis de serveis centrals i d'Aragó tenen un moviment molt gran de persones que hi accedeixen durant el dia, i que amb el sistema de videovigilància es permet controlar els accessos i minimitzar el risc de robatoris o danys a les instal·lacions del Departament. De la mateixa manera, s'han instal·lat càmeres als principals accessos de les plantes dels edificis per evitar sostracció de material de valor o documentació que es troba custodiada en aquests edificis, en aquest últim supòsit, amb la finalitat de donar compliment a l'article 9 de la LOPD.

Ara bé, cal assenyalar que el tractament d'aquestes imatges només es pot produir quan sigui adequat per contribuir de forma clara a la millora del servei o activitat, i per tant, s'hauria d'analitzar si la quantitat de càmeres instal·lades als edificis del Departament és proporcional a la finalitat per a la qual s'han instal·lat.

Una vegada analitzats els plànols que assenyalen l'exacte ubicació de les càmeres i les fotografies que mostren el camp de visió de les mateixes, es pot constatar que en el cas dels edificis d'Aragó, Litoral i Vic, el tractament de les imatges s'ajusta a la finalitat pretesa i que la mesura adoptada per tal de garantir la seguretat dels edificis respon al principi de proporcionalitat que s'ha de seguir per a dur a terme aquest tractament.

En relació amb l'edifici de serveis centrals, en la memòria s'exposa que és un edifici de 8 plantes i 5 plantes més subterrànies i que a banda dels treballadors d'aquest centre i les visites que hi accedeixen, cal tenir en compte que es configura com a arxiu central de documentació i que s'hi troben ubicats els Servidors informàtics. L'edifici té tres grups d'ascensors, escales interiors i diferents accessos, que fan que el sistema de videovigilància sigui complex, motiu pel qual s'han instal·lat càmeres als diferents accessos i plantes per tal de garantir la seguretat de les instal·lacions, equipaments i persones que hi treballen o hi accedeixen. En aquest edifici s'hi ha instal·lat 61 càmeres.

En relació amb aquestes càmeres, un cop analitzada la seva ubicació i camp de visió d'acord amb els plànols i fotografies facilitats pel Departament, si bé es tracta d'un nombre elevat de càmeres, no es pot considerar que sigui una mesura desproporcionada, atès que cada una d'elles està orientada a controlar l'accés a l'edifici i a les diferents plantes del mateix, i per tant, està donant compliment a la finalitat pretesa.

Ara bé, en relació amb la càmera 35 de la memòria, aquesta enregistra la cafeteria de l'edifici, espai que podria ser considerat una zona de descans del personal del Departament. Si l'objecte de la càmera és la vigilància per motius de seguretat, convindria buscar una orientació més adequada que no permetés la captació de les persones en un lloc que sembla de lleure. La instal·lació de càmeres en espais com sales de lleure o descans amb accés restringit pot resultar no adequada al principi de proporcionalitat atès que podria resultar especialment intrusiva respecte al dret a la intimitat, dignitat personal o al lliure desenvolupament de la personalitat (art. 7.3 a) de la Recomanació 1/2009).

Pel que fa a les càmeres interiors, s'observa a la Memòria que no s'ha previst la instal·lació de càmeres a l'interior de les oficines. Aspecte aquest que ha de ser valorat positivament, atès que la utilització de sistemes de videovigilància amb la finalitat exclusiva de controlar el rendiment de les persones treballadores pot resultar no adequada al principi de proporcionalitat (l'article 7.3.b) de la Instrucció 1/2009). Per això, i en la mesura que no sigui necessari per a la seguretat de persones i instal·lacions, convé evitar la captació de forma continuada de les imatges de les persones en el seu lloc de treball.

I per acabar, cal fer una valoració en relació amb la zona que visionen les càmeres exteriors.

En la Memòria es dona informació del fet que en un radi inferior a 50 metres no hi ha cap centre de salut, religió, de culte, una seu d'un partit polític ni centres educatius on assisteixen menors. Tot i així, cal recordar, atès que les càmeres 26 a 30 de l'edifici de serveis centrals, i la càmera 1 de Vic, estan captant imatges de la via pública, que la captació incidental d'imatges de la via pública per a la vigilància d'edificis o instal·lacions només resultarà legítima si resulta inevitable per assolir la finalitat de vigilància de l'edifici en qüestió (article 5.4.b) de la Instrucció 1/2009).

En aquest sentit, es valora positivament que les càmeres del Litoral tinguin un camp de visió limitat a l'accés a l'edifici, per evitar d'aquesta manera, la captació d'imatges de la via pública més enllà del que sigui estrictament necessari per dur a terme la vigilància dels accessos, actuant així de conformitat amb el que s'estableix en la instrucció (article 5.4.b) esmentat).

3.- En relació amb l'apartat relatiu al "**deure d'informació**" (article 10.1 g) de la Instrucció):

Pel que fa als cartells informatius que es preveu en la Memòria, cal fer avinent que s'han de col·locar tants cartells informatius com escaigui per garantir el coneixement de l'existència de les càmeres de videovigilància per les persones afectades amb antelació al moment concret en què siguin gravades.

Es valora positivament la instal·lació dels cartells relatius a les càmeres tant interiors com exteriors de conformitat amb el que disposa la Instrucció 1/2009.

D'altra banda, l'existència de cartells informatius no eximeix el responsable del fitxer de donar informació sobre la resta d'aspectes previstos a l'article 5.1 de la LOPD. L'article 12.6 de la Instrucció disposa que correspon al responsable del fitxer o qui designi en lloc seu, proporcionar a les persones afectades la resta d'informació prevista a l'article 5.1 de la LOPD per mitjà d'impresos o a través de la seva web o seu electrònica, on hi haurà de constar la finalitat específica de la vigilància, com també la resta de la informació establerta als apartats a), d) i e) de l'article 5 de la LOPD. És a dir, s'haurà de donar a conèixer l'existència del fitxer o tractament de dades de caràcter personal, la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació, de la possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició així com la identitat i la direcció del responsable del tractament, o si s'escau, del seu representant. Aquest aspecte es preveu a la Memòria, on es fa constar que aquesta informació es facilitarà mitjançant el web del Departament.

4.- En l'apartat "**dades personals tractades**", s'estableix que només s'enregistren imatges i no veus. Des del punt de vista dels límits al dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal aquesta autolimitació cal valorar-la positivament, atès que no semblaria justificada la gravació de la veu en atenció a la finalitat del fitxer, com bé s'exposa en la mateixa memòria.

III

Pel que fa al contingut del fitxer "**Videovigilància**" que figura com a annex del projecte d'ordre, assenyalar que conté tots els apartats requerits tant per l'article 20 de la LOPD com per l'article 54 del RLOPD i descriu de forma clara i entenedora el seu contingut, d'acord amb el que s'estableix a la Recomanació 1/2011, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, sobre la creació, modificació i supressió de fitxers de dades de caràcter personal de titularitat pública, fet que aquesta Autoritat valora molt positivament, atès que una informació clara i precisa sobre les finalitats i contingut dels tractaments realitzats pot permetre a les persones afectades conèixer per a què seran utilitzades les seves dades i, si escau, exercir els drets que li reconeix la normativa de protecció de dades.

Barcelona, 4 d'abril de 2012